

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

ЕВРОПСКИ СУД ЗА ЧОВЕКОВИ ПРАВА

ПРВ ОДДЕЛ

**СЛУЧАЈ НА ТАСЕВА ПЕТРОВСКА v. РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА**

(Жалба број 73759/14)

ПРЕСУДА

СТРАЗБУР

11 Јануари 2018

*Оваа пресуда е конечна но може да биде предмет на редакциски
измени.*

Во предметот на Тасева Петровска v. Република Македонија,
Европскиот суд за човекови права (Прв Оддел) во Совет составен од:

Aleš Pejchal, *Претседател,*

Armen Harutyunyan,

Jovan Plevski, *судии,*

и Renata Degener, *Заменик секретар на Одделот,*

Расправаше на нејавна седница на 12 Декември 2017 година, и

Ја донесе следнава пресуда, која беше усвоена на истиот датум:

ПОСТАПКА

1. Постапката започнала со жалба (бр. 73759/14) против Република Македонија поднесена до Судот според Член 34 од Конвенцијата за заштита на човековите права и основните слободи (“Конвенцијата”) од страна на г-ѓа Слаѓана Тасева Петровска.

2. Македонската влада (“Владата”) е застапувана од нејзиниот агент Г-дин К. Богданов.

3. На 11 октомври 2016 година, жалбата поднесена во однос на контрадикторноста на постапката пред Вишиот управен суд била доставена до Владата, а остатокот од жалбата била прогласена за недопуштена согласно член 54 став 3 од Правилникот на Судот.

ФАКТИ

I. ОКОЛНОСТИТЕ НА СЛУЧАЈОТ

4. Жалителката е професор по право на приватен универзитет во Скопје. Таа има докторска диплома од областа на кривичното право.

5. На 14 Јануари 2010 година жалителката поднела барање до Министерството за правда (“Министерството”) за изедначување со правата на лицата кои положиле правосуден испит. Бидејќи истата не добила одлука, поднела две дополнителни барања на 24 Ноември 2011 и 6 Февруари 2012 година.

6. На 11 Април 2012 година, Министерството го одбило нејзиното барање, наведувајќи дека не ги исполнила релевантните критериуми за добивање на такво признание. Конкретно, Министерството утврдило дека таа иако е професор по право на универзитет, истата не е дипломиран правник на правен факултет. Понатаму, Министерството утврдило дека дипломата за завршен факултет која истата ја

поседувала била од Факултет за безбедност и општествена самозаштита, а не од правен факултет како што се бара.

7. На 10 Мај 2012 година, жалителката повела постапка пред Управниот суд оспорувајќи ја одбивателната одлука. Таа тврдела дека како универзитетски професор по право ги исполнувала релевантните критериуми.

8. На 30 Мај 2013 година Управниот суд ја одбил тужбата на жалителката. Судот наведува дека независно од нејзиниот постоечки статус, истата не ги исполнувала критериумите да го добие бараното признание врз основа на домашното право. Конкретно, утврдува дека жалителката немала диплома по правни науки, што претставува услов да го добие признание кое го барала.

9. На 23 Септември 2013 година жалителката поднела жалба пред Вишиот управен суд. Таа тврдела дека ги исполнува релевантните критериуми и дека во конкретниот случај пониските судови погрешно ги примениле материјалното право и правилата на постапката.

10. На точно неутврден датум, Министерството поднело свои наводи до Вишиот управен суд во однос на случајот на жалителката. Министерството наведува дека правото да се добие изедначување со правата на лицата кои положиле правосуден испит зависи од поседувањето на диплома за завршен правен факултет. Жалителката немала таква диплома поради што истата не ги исполнува критериумите согласно домашното право. Овие наводи не биле доставени до жалителката.

11. На 30 Јануари 2014 година Вишиот управен суд ја одбил жалбата на жалителката, потврдувајќи ги во целост причините дадени од Управниот суд. Во одлуката се повторува дека признавањето кое жалителката го бара зависи од тоа истата да поседува диплома за завршен правен факултет, услов кој истата не го исполнува.

12. Одлуката и била доставена на жалителката на 19 Мај 2014 година.

II. ПРИМЕНЛИВО ДОМАШНО ПРАВО

13. Согласно член 1 и 25 од Законот за правосудниот испит, (Службен весник бр.10/2010) поседувањето на диплома за завршен правен факултет е неопходен услов за добивање на признание како некој кој го положил правосудниот испит. Право да бараат признание имаат лицата опишани во член 24 од стариот Закон за правосуден испит (Службен весник бр.26/80 и 7/88 на Социјалистичка Република Македонија).

14. Член 24 од Законот за правосудниот испит (Службен весник на Социјалистичка Република Македонија бр.26/80 и 7/88) дава

опсежна листа на категории на лица кои имаат право да бараат признание како да го положиле правосудниот испит.

15. Согласно член 7-а од Законот за управните спорови (Службен весник бр.62/2006, применлив во тој момент) Законот за парнична постапка има субсидијарна примена во управните спорови.

16. Согласно член 5 од Законот за парничната постапка (Службен весник бр.7/2011), судовите се должни на секоја страна да и дадат можност да се запознае и да се изјасни за барањата и наводите на противната страна во постапката.

ПРАВО

I. НАВОДНА ПОВРЕДА НА ЧЛЕН 6 § 1 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

17. Жалителката се жалеше според Член 6 § 1 од Конвенцијата поради фактот што не и било дозволено да се изјасни по наводите на Министерството поднесени до Вишиот Управен Суд што резултирало со повреда на нејзиното право на фер судење. Релевантниот дел од Членот 6§ 1 од Конвенцијата гласи како што следи:

“При определувањето на неговите граѓански права и слободи ...секој има право на фер..... судење.... пред суд.... ”

A. Допуштеност

18. Владата се произнесе дека прашањата покренати од жалителката биле надвор од опсегот на Членот 6. Поточно, тие тврдеа дека таа немала конкретни права или обврски, бидејќи правото кое го барала не било признаено според домашното право за лица во нејзината ситуација. Владата, понатаму тврдеше дека дури и ако таквите права постоеле, тие не биле “граѓански” права во смисла на Конвенцијата. Заради овие причини, побараа Судот да ја одбие жалбата како недопуштена.

19. Жалителката го оспорила тој аргумент.

20. Судот забележува дека правото на признавање на лице кое го положило правосудниот испит, се признава според домашното право (види параграфи 13 и 14 погоре). Покрај тоа, Судот веќе има утврдено дека споровите во врска со правото да се практикува правна професија и пристап во адвокатура спаѓаат во прашања кои треба да се разгледуваат според Член 6 § 1 од Конвенцијата (види *H. v. Belgium*, 30 November 1987, §§ 43-48, Series A no. 127-B). Со оглед на горенаведеното, Судот го отфрли приговорот на Владата.

21. Судот забележува дека оваа жалба не е очигледно неоснована во смисла на значението на Член 35 § 3 (а) од

Конвенцијата. Понатаму, забележува дека жалбата не е несонована по ниту еден друг основ. Заради тоа мора да биде прогласена за допуштена.

Б. Основаност

1. Тврдења на страните

22. Жалителката повтори дека не и била дадена можност да ги прими или да се изјасни по наводите на Министерството поднесени до Вишиот Управен Суд. Таа тврдеше дека тоа претставува повреда на Членот 6.

23. Владата тврдеше дека сите материјални докази и биле достапни на жалителката за време на постапката поради фактот дека е одговорност на жалителката да ги поднесе сите релевантни докази до Министерството, кое тогаш требало да одлучи дали биле исполнети неопходните критериуми. До Вишиот Управен Суд не биле доставени дополнителни докази и ниту еден доказ не бил поднесен од страна на Министерството за време на постапката. Поднесоците на Министерството до Вишиот Управен Суд биле само објаснување на донесената одлука во кои биле повторени наводите на Управниот Суд.

1. Оценка на Судот

24. Општите принципи на еднаквоста на оружјата се сумирани во *Grozdanoski v. the former Yugoslav Republic of Macedonia* (број 21510/03, § 36, 31 May 2007, и цитираните случаи во овој предмет).

25. Судот забележува дека во случаите на *Grozdanoski* (цитиран погоре) и *Naumoski v. the former Yugoslav Republic of Macedonia*, (број 25248/05, §§ 26-29, 27 November 2012) утврдил повреда на правото на фер судење под слични околности.

26. Судот забележува дека повредата на Членот 6 § 1 од случајот *Naumoski* (цитиран погоре, § § 26-29) била поради поднесоците на обвинетиот поднесени како одговор на жалбата на жалителот која не му била препратена на него. Судот наоѓа дека истите околности се применливи во конкретниов случај и не наоѓа причина за поинакво одлучување.

27. Ова е доволно за Судот да заклучи дека постои повреда на Членот 6 § 1 од Конвенцијата.

II. ДРУГИ НАВОДНИ ПОВРЕДИ НА КОНВЕНЦИЈАТА

28. Жалителката исто така истакна и други бројни жалби. Без да се повика на некој конкретен Член на Конвенцијата, таа се жалеше дека домашните пресуди не содржат доволни причини и дека домашните судови при одлучувањето за нејзиниот случај ретроактивно го примениле домашното право.

29. Но ваквите жалбени наводи биле за прв пат истакнати во одговорот на жалителката по повод поднесоците на Владата, кои биле поднесени до Судот на 5 Мај 2017 година. Соодветно, ваквите жалби биле поднесени надвор од рокот од шест месеци заради што се одбиени како недопуштени во согласност со Член 35 § 1 од Конвенцијата.

III. ПРИМЕНА НА ЧЛЕН 41 ОД КОНВЕНЦИЈАТА

30. Член 41 од Конвенција предвидува:

“Доколку Судот оцени дека постои повреда на Конвенцијата или на Протоколите кон истата, и доколку внатрешното право на засегнатата Висока Договорна Страна овозможува само делумна репарација на штетата, тогаш доколку е тоа неопходно, Судот ќе му додели правична отштета на оштетениот.”

31. Жалителката не поднесе барање за отштета. Согласно тоа, Судот смета дека не е истакнато барање за доделување на било која сума како отштета.

ЗАРАДИ ОВИЕ ПРИЧНИНИ, СУДОТ, ЕДНОГЛАСНО,

1. *Ja прогласува* жалбата за допуштена
2. *Утврдува* дека постои повреда на Членот 6 § 1 од Конвенцијата.

Изготвено на Англиски јазик, и објавено во писмена форма на 11 Јануари 2018, согласно Правилото 77 § 2 и 3 од Правилникот на Судот.

Renata Degener
Заменик Секретар

Aleš Pejchal
Претседател